

Schriftelijk overleg: Ontwikkelingen ouderenzorg - kwaliteit van zorg

22 september

Geachte commissieleden,

Op 22 september 2022 kunt u uw vragen indienen ten behoeve van het schriftelijk overleg: *Ontwikkelingen ouderen – kwaliteit van zorg*. ActiZ, branchevereniging van zorgorganisaties, verzoekt u om deze brief te betrekken bij het opstellen van uw vragen.

1. Monitor ouderenzorg trendanalyses 2

Het is een goede zaak dat de NZa wederom de ontwikkelingen en veranderingen van het zorggebruik van ouderen en de daarbij behorende zorguitgaven in kaart brengt. ActiZ deelt de conclusies en aanbevelingen uit de Monitor Ouderenzorg Trendanalyses Deel 2 van de NZa. Deze zijn gericht op het versterken van preventie, op samenwerking tussen zorgprofessionals en het versterking van eerstelijnszorg om zware zorg (Wlz) te voorkomen en uit te stellen. Aangezien de zorg waar ouderen gebruik van maken zich over de domeinen Wmo, Zvw en Wlz heen bevindt, is het van belang dat gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren hun rol houden c.q. pakken en in samenhang werken.

Het huidige stelsel is echter zo georganiseerd dat investeringen door de ene partij, bijvoorbeeld preventie door gemeenten, loont voor een andere partij. Net zoals er bijvoorbeeld prikkels zijn voor zorgverzekeraars om onvoldoende systeemfuncties in te kopen waardoor mensen minder lang thuis kunnen blijven.

- *Hoe gaan de minister van Langdurige Zorg en Sport en de minister en staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport borgen dat partijen hun eigen verantwoordelijkheid nemen c.q. houden en gezamenlijk bijdragen aan het voorkomen en uitstellen van zware zorg?*

2. Scheiden wonen en zorg (advies en aanbevelingen NZa)

ActiZ vindt de beweging van scheiden wonen en zorg passen bij het toekomstbestendig maken van de ouderenzorg, mits er goed wordt omgezien naar de randvoorwaarden en de verbonden risico's. ActiZ heeft wel grote zorgen voor zorgorganisaties die nieuwbouwplannen hebben voor het realiseren van verpleegzorgplekken (zie punt 3). Er zijn ook nog andere vraagtekens rondom de invoering van scheiden van wonen en zorg. Wanneer de maatregel wordt doorgevoerd is de keuze voor verblijf in een verpleeghuis alleen nog mogelijk als de beschikbare, huidige, capaciteit dat toelaat. Dat gaat volgens ActiZ in tegen het principe dat de cliënt de keuzevrijheid heeft om zorg in een verblijfsvorm (in natura) te kiezen. Bovendien zijn intramurale verpleeghuisplekken financieel aantrekkelijker voor ouderen met alleen een AOW of klein pensioen. De financiële gevolgen voor deze groep ouderen moet dan ook onderzocht worden en gewaarborgd dat zij voldoende woonmogelijkheden behouden. De NZa geeft in haar rapport goede aanbevelingen om de onduidelijkheden in het voorgestelde beleid helder te krijgen.

- *Kan het ministerie van VWS helderheid geven over welke aanbevelingen die de NZa doet zij over gaat nemen? En waarom wel of niet?*
- *En hoe gaat het ministerie van VWS borgen dat de aanbevelingen van de NZa, die zij overnemen, ook worden uitgevoerd?*

3. Bouwplannen intramurale zorg (HHM rapport bouwplannen)

Het scheiden van wonen en zorg geeft veel onzekerheid voor de financiering van de bouw van nieuwe woonzorgvoorzieningen. ActiZ pleit ervoor dat bestaande nieuwbouwplannen voor intramurale capaciteit (zoals zijn geïnventariseerd in de regiomonitors van zorgkantoren eind 2021 en een verdiepende studie van HHM mei 2022) niet aangepast hoeven te worden. Het gaat hierbij om volgens HHM circa 8.800 voorgenomen of lopende nieuwbouwplannen, waarvan circa 4.800 intramurale plekken als 'onomkeerbaar' worden beschouwd. Dit betekent dat deze ontwikkelplannen zich in zo'n vergevorderd stadium bevinden dat deze niet meer zijn aan te passen voor aantallen, doelgroep en bekostigingsvorm.¹ Wat ActiZ betreft is het onbestaanbaar dat deze plannen niet door kunnen gaan, gezien de grote opgave die er ligt. Voor deze plekken moet snel duidelijkheid geboden worden dat intramurale bekostiging hier gewaarborgd is en blijft. Waarbij ook de basis van deze intramurale bekostiging voor vastgoed, te weten de Normatieve Huisvestingscomponent (NHC), stabiel en betrouwbaar is en blijft.

Over de bouw van woonzorgvoorzieningen zijn de laatste maanden al vele gesprekken geweest tussen ActiZ en het ministerie van VWS. Het bevreedt ons dat er enerzijds zo concreet gesproken wordt over die 4800 onomkeerbare plekken en ook onderzoek naar is gedaan door HHM, maar dat dit niet leidt tot een overzicht van bouwprojecten of zorgorganisaties of zelfs maar zorgkantorregio's. Het proces blijft hierdoor, ondanks meerdere verzoeken uit de sector, niet transparant.

- *Hoe gaat het ministerie van VWS borgen dat de zogenaamde onomkeerbare plannen (voor circa 4800 intramurale plekken) doorgang kunnen vinden? Enerzijds dat zorgorganisaties met deze plannen tijdig weten dat zij op intramurale financiering kunnen rekenen? En anderzijds dat het budget hiervoor ook is meegenomen in de Kaderbrief 2023 voor de Wlz?*
- *Hoe en wanneer krijgen zorgorganisaties te horen dat hun bouwplannen tot de 'omkeerbare' categorie behoren? En wanneer krijgen zij zekerheid over de financiering van de kosten die nodig zijn om deze plannen om te zetten naar scheiden wonen en zorg?*

Contact

Voor meer informatie of vragen, neemt u contact op met ActiZ:

Thomas Oostlander (t.oostlander@actiz.nl) / 06-82963697) Junior adviseur public affairs ActiZ of
Olfert Koning (o.koning@actiz.nl) / 06-2902 0035, coördinator public affairs ActiZ.

¹ Voor praktijkvoorbeelden hoe nieuwbouwplannen in de knel komen, zie de artikelen op ActiZ.nl over de [bouwplannen van de ZZG zorggroep](#) in Nijmegen of over de [nieuwbouw die WIJdeZorg gepland](#) heeft in het Groene Hart